

Kennur it ann-
an hvorn Lau-
arclaq, ekki
minna en
sex póstpapp-
irs-arleir i-
hverl skipti

Sveitarblad

Uppsögn sk-
leg. Ogitalnem-
a kominn se-
til vilnesnel-
ar fyrirlium
25. Apríl n. l.

Fjallfari.

3 Arq | 1 Kerfi | 3 Blad | 11e 3

Vedramót Sangard²⁰/2/92

Ritnefund:

Björn Jónsson Jón Björnsson
Björg Björnsdóttir.

Gledileg Tol.

það er gamall og góður situr að minni
 óski hver öðrum ávagnu ríkra og gætt
 föla; og þó það sé ekkert villt ekkert hjá
 öllum þá er það þó hjá margum einum
 ósk og að afhjálta tölu. — Þegar við
 hugleitum hvort liggur í þessum löndum
 annum. Gætt föla þá skilst oss að
 þau hafa miklu djöfri og hálitari þýtt
 ingu, en í flötu bragti vistist. Þi sjáum
 þá að eigi er mögulegt að óska nokkru
 manni annars helra en gætti löga
 föla, í þess orði djöfri og sáumstun
 þýttin gu, þi sá sem ekkert gætt gætt
 samur gætti við það takiferi, og á þeirri
 stundur, hann hefir ein ekkert orði
 þýtt þínum blessunarriku áhrifum
 föla; hann er ekkert ljós himn
 háliti tilgangur þeirra, og hjá hann
 hafa ein eigi þín gætt þá þá þá
 eilífrar þi þýttin og þá líka — sem föla
 þá við með endurlausu sinni hefir
 sátt í hjálta mannsins-bönd manni ávext.

Engin samkristinn maður getur
vilt svo annað ástand hjá slökkt-
um manni, og þeir finnur hvers kristinn
maður sér stýlt, að öðra öllum min-
um af hjarta gleði. Jóna í þessari
þylltu mækingu, þó hann gæti ant-
elstí náð til nemis á þessa til að þá
þeir þot í arðum. — Þennan fátí-
nigðum ver og margkanna líkani-
legur nauður og glæðar, og á þat
nigj vel vit af rétt er til valit. En
þá eru rétt valdar jóna kemur á
þegar þeir eru í samræmi við al-
þýtingu hátíðanna, svo þat mitt í
glæðarstími minna oss ljóslega í
lifgang, hennar. Og margir þesskanna
stærntana mættast oss einmitt
af njóta. Minnis t.d. ljósá fjöldi hi-
kylá varra á jónunum að öðrum
híðumeli leysa ljósiragu, hento himnum
náðar sölar, sein þýtt rínum 19. öld-
um og allhaf sitan hefur stýpt í stöf-
andi geisluum vitas til var, og uppi-
gátt hjáta alla þessa es eigi hafa
haldi þeim líkluum þýtt þýtt. Og sjáum
vit ekki endur skín þessara oss
leypis og kreinsleika, ljósiraga á andlitum
hinnar saktlausu barna í jóna dýrt þýtt.
Slíktar jóna stærntana og þessa eru flótt
öðrum þessari af veita oss samdráttu „gleði. jón“ (L)

Þeimsmál

Einu af hinum mestu og stærstu
ypisburðum mannsins fram yfir dýrin
es fólginu í þvi að geta birt mættum-
um hugans síns áfarn og tilfin-
ingar, geta myndat samband milli hinna
ar andlegu starfsemi síns og annars
manns, að geta af meiri eta minna
leyti lengt sitt eigið sálarlíf, lífveru síns
eigins anda, með sínum jónu, margþýttu
eigins legleikunum vit eins taklingsetli ann-
ars, vit til finningar þessa og hafileika, vit
þessa eigins leysa sálar-eta andans líf.
Þessi dýrindi eiginslegleiki mannsins
es — mál þess. — Þó es þvi ekki þat mál
þýttilega lýst. Þat es samdráttis fólginu í
öðru og meiri es þegar es mætt, þá
maður sein fullkanna mál þess es gæddu
getur mál mál þess og áhrifum, ekki ein-
ungis birt öðrum hugans síns, heldu

2.
er hann einnig mötastakilegur fyrir
him sönn áhrif þess þá átrúna
mánum. Þá málforinn þannig var
á matusum geti vegna þess tati gjör-
sig átrúna skiljanlegan ~~átrúna~~ og sá-
litis sjálfur skrifit alla átrúna men, þá
þyrst, erum við hannis á himni
dýpslu og sánnustu þýtingu fullka-
ins málforis.

Þú er í samu rétti ekkert,
létta á sama en þá, á málfor-
mannsins er ekki þannig varit á
hagð, sé á tala um þá í himni
fullkannasta stigi. Éta sjúna
ekki segjast á átrúna er á átrúna
saman tvo men - hvort heldur þú
er valdis með nýg misjöfnum, and-
legum hafileikum, eða á þeim öf-
jöfnum, - sem er svo einhenni lega
varit í þessu líflí, á hvarugus skil-
litt einasta af þeim, laturum er himni
vill með sinu vana lega málfori átrúna

3.
hannu hugsanir sínar í. - Þá
kennur þú einmitt þann sí marg-
þeytari málforisins hjá himni
þínu kynþáttum, mannkynsins
er við í daglegu tali nefnum lungu
éta lungumál.

Hvat eigum við svo á átrúna
um þessa lundalausu margþeytari hins
mannlega málforis? Bristist oss í
hinni bersýnileg ófullkannum þess
éta hvat?

Í upphafi höftu allis samu
lungu, svo mikil er við, og þá er
ekki þyr en menningis þara á skipt-
ast, í ymsar smarr og stórri kúslar
ið, um lándin á himni þínu lungu
söngdast. - Í hvern hátt þá hefir átrúna
höfum við segjast þáar sögur og þá
er líf veit alls ekkert annað en þá
sem á varri helgu trúarþótt er sagð
viðviðjandi Babelsturninum, átrúna
Gud þafi tvíst átrúna menningu ið

um löndir og villt tungu þess
 þetta höfum við reyndar fulla ástæðu
 til að byggja sattu og réttu, og það þess
 þessu sem ^{regjastan segir að} mannkynið er eini dýr-
 iðum öð byggileg land jarðarinnar
 svo af þessu einu hlýtur sið ályktun
 dragast að einhverntíma hófi það
 hlótið að versta, og jafnvel nýjag sumum
 á tímum. En þess afleiðing þessa
 er hin margvislega skipting hin
 upprunalega máls. Þessu er
 ekki þessari skýringar á þessu, en þess
 sem lítið er að veita sér um þessu
 skýlausa sömnumar fannir er svo
 mætti oss liggur um myndum hin
 þriggja Norðurlandmál. Þessu
 Hásku, og Dönsku, og hinu þessu
 Hásku, og þessu varu eigin máli þessu
 mætti að segja, og er svo ádráttur ef-
 gela sagls, bati sem stathafing minn
 sjálf, og sem stathafing þess er ekki lögmæt
 í danti og þessu bók feli allar þessarar mál

þegar um tungumál er að tala
 þá er þann álit talar hin helstu
 sem ~~er~~ ^{er} ádráttur af þessu hug-
 myndatökum, er met þessu
 þessu latandi talar þessu fram burt-
 arinn birta skýrt, gjast og lítið, sem
 flest ádráttur hugsamanna, og sem flesta
 hluta af hugmyndaríki málfræðis
 sinna. Af þessu drögst af þessu gjast-
 krafa sið ályktun að hin ymsu tungu-
 mál eru nýj á ymsum stígunum, og
 vestsvit málfræðinganna er málfræðingur
 einmitt fylgir þessu að flytja tungu-
 sinu sem lengst áleitir að hámarki
 þessu fullkammum sem hinu gjast-
 nati, og þessu sem ádráttur störfu gjast-
 mestis, nefnilega í hinu ádráttur
 tungum, er hagt að tala um ádráttur
 lega sérþróun tungumna, sem alltaf
 hlýtur að verða annað en hin ádráttur
 allsherjar málfræðisfullkammur. En
 þá kemur annað lík góla:

6.
Mun ekki þá upphafi himna
fyrstu máfaskiptinga i regin
djúpi hins lítla kannaða árnalis
hafs náttúru eiginleikanna, og úr
indanna mannsandannu gegn
göfugl og stárkastlegl verkum,
að hann mæti að afreka þri, geti
lengd allan jarðarinnar ótölulega
þjáta ginn allsherjar bratra bandi i þess
efnis? Þi vissulega! Éta hvi skyldu
manninum ekki hafa með vaxandi
þekking og andyn andans i ginsinu grá
unnum gjarl mögulegl að bíta
þessari vöndun, fyrst segjum einu
sinnis að hann hefi tekið að uppjótva
marga náttúru eiginleika og leynda kraft
er áður varu fyrir rennum hans
með öllu huldin i djúpinu, og ekki ánt
ungis, hefja þá til yfirbartsins heldur einu
náð þeim þri valdi og tökum, að þess hefja
að hlýta og líta vilja hans. I þessu sést
gæslega slátur framþróun manns

7.
andans. En fyrst, him á sér stat
þá eru strax fengnar líkur fyrir þri
að hann hvi epli vestri mögulegl að líta
margl það til yfirbartsins fram: Gís
og skotum er áður lá i ofuriklu djúpi
til þess að til þess mati. Þar i metul
til og kiklausl, ^{utl} alhómsuál.

Til dæmis uppi þetta er fiskimut
urum. Hann hefur þri sinn i flok
fyrst, að vari og leggur fram i djúpi
til að athuga hvort fiski gangi sí hann,
seinnis fyrst, þri sinn i ymsum slát
um nokkrum sinnum, svo vestur
ekki var. Þessis dypra, seinnis optur
en bolnar ekki, batis spotta vit þess
og seynis svo, bolnar eigi að heldur er
þinnur þó lítill eitl til fiskjar, batis
er vit, og epli það veitist, hannur sí
ánagga að sjá nokkra fiska i fyrsta sinni
i skipi sinni. A framleitinni datt
hannur fleytra i hug, hvort skel gæti
að him leyndist i djúpinu og hann geti
náð henni, og þessi lítil fengur i lykili varu

haus. Hann hefir þengið sánum þar
að ekki er dætur sjá. Nú þar hann
nokkur seinnu dætur sjá. Lúan er
geygir, það er g. samfastur um. Þy
þar einungis að dætur hann lengra
djups, g skal mæti þetta mig með lengra
þar er botnas þar. Með þessari hugum
seinnis hann er lundis.

Nú skulum vér í þann artum að
huga hvort vér höfum ekki ein þy
þengið þessumara að alheimsmáli
sama hát g. spröku dætur sjá. Hvort
vér höfum ekki mál er talas til manna
af þessum þjófum, sem hafa annars
hafaleika til að taka á móti á þessum
þessum nokkur að hugum þessum g. að
þessum ríðis stötu að svo se.

Vísindin eru alheimsmál.
Hinnar þessu lækis þessu lækis
míðinans, hinnar að dætur þessu
vísindin annkinn í þessu grein, mál
jafn, alla menn, hafa sánum. á þessum
á andleg g. líkamleg lífa heit þessu

9.
allra menntatra þjóta. — Hinnar
þessu lækis þessu seinnu nota þessu
dætur þessu uppgöt, dætur þessu
í þessu mannkyninu, hafa sánum
þessum ríðis á þessu á þessum
dætur þessu, Rússan, Eskimóan
g. Afrikumanninn. Þessu lækis þessu
vegna þessu máli er þessu allis skilja
þessum ríðis eru ríðis all þessu annars þessu
ar vísindinans. Þessu er leggja þessu sig
g. helga lífi sitt margt. Þessu sökum á
þessum lækis þessu náttúran
svo sem erli g. á þessu lækis þessu
g. um þessu, á þessu g. gangi þessu
hvatlauna, g. þessu á þessu þessu
sjón á þessu lækis, djups þessu
þessu er þessu lífi sínu eingöngu sam-
sökum þessu þessu g. náttúran
lækis á þessu, leita þessu þessu
seinn þessu se lífi, undir þessu mann-
kyninu á þessu mannkyninu, uppgöt þessu
auts g. velmegunars úr hylðis þessu

smalissort, og ösinnileika ljásvakans, og
 úr idrum, sem háffjallum, og vatnsföllum
 landanna. Allis þessir menn hvort
 þeir hafa nafnið: efna - edlis - eta stjarn
 þróingur, hugvitsmáður eta uppgötvun
 matus, þá tala þeir alheimsmáli,
 þeir áhrifir af hugsumum þeirra og
 þann kvandum þaka ekki. Líf
 líf þjota og landa skiptunar, - en betri eru
 þetta einungis áfjár grénar-þótt, veigamál
 sin, af öllum þeim fjölda er vaxa á hug
 myndastofni mannsins, og samun
 eru þessir menn ás fjar i samantun
 við fjöldana. Það er þeir ekki einhlíð

Þróttlin er og alheimsmál
 Ökum líðennis fögur sänglög. Hug
 um oss oftar, og lartum sängflokk
 samanstandi af ymsra þjota og tungu
 mála nokkurnum. Þrátt fyrir það geta
 þeir verið svo samvaldir i öllu þeir
 er að sängnum lýtur, og allis verið
 gáfuðis um að vita þeir töfnaofli

sängsin, sem flestu átrú er farara um
 að hrifa huga mannsins svo eiginlega
 að hinir undali hreinnir virðist
 bergmála i einu meiri dýr, frá hinum
 finustu og göfugustu strengjum i
 mannsins eigin hjarta. Og tala um
 líffinnirgarika menn, og þeir eru autu
 þjá öllum þjötum i stassa eta
 minna hlutfelli, en ekki þá sem
 virtast vera haldis fyrir áfjár

Þetta sama má segja um gins
 máfverki, og þeim amarsso varit
 að þau geti lífeirkaði samun
 list eta íþrótt. Selgum oss líðennis
 fyrir hugskoðsjaris snilldarmáfoerki
 að veinum elskendum, sem i ein-
 runni og óháðis öllum glæmmi og
 trúffun, njóta hvers amars ást. Þat
 fundis ekki skatun slíks verk
 hafa svipit áhrif alla menn hvata
 tungu sem þeir mela, sem þeir amars
 móðir kilegis fyrir þau

Öðrum einnig áttuð þau.
Hugsum oss sömmu sníld máfarum
þau fram i mynd, eta máfustu
af lövum þauðmannum sem
með allri grímuð gáttuð er matu-
um þessu til að vera bein, á bana-
spjótum. Mundi þat ekki einnig tala
sama máli til allra manna, hver svo
sem tunga þeirra er?

En ekki þessara áður greinfa máf-
er einhlítt, eta þaukamit alheimis máf-
þau þessu regndar flest þau samnig-
lega kosh, at margir geta skift þau en
aplur þá vöndum að þessu kenna at
mala, g þat er stás vöndum.

Öðri máf, sem lík er á kenna
með máli regndar nefna g autt heldu
allnær, en ver málgunnst, lítit takuð
þaukamunum áttuð þessu. Til þess
þessu sjómum eit, einkennif máf er
skipshafur i miklum þjarska geta
títt, hvaramari hugsum sínas með
hvort sem tunga þeirra er lík eta öðru.

Þetta máf lítist, sem marglilata veður, g öðru, g öðru.
En regndar þessu þat engu einnig
áttuð þessu, en kinn. Þessu þessu gripur
þat yfir til öðru. Þessu hugsum, g er
sömmu næstum algjör sí, sígu sjómum.

Áttuð i þessu, ummum meyn
þessu þessu at þessu til þess at
stás koshleg vöndum var einbýttis
i tungumálum þessu. Þessu er mikla
þjarskaðt var at ræta, g kinnu ofar-
margvislegu löna er hvort, lalsmál,
sammanstendur af, nauð, ekki þessu
vit. Af þessu þessu sögum ummum þessu
um getum ver þessu þessu meikl,
vott, til öðru hjá kinnu öðru
þjarskaðt, er sagan greinir þessu þat
vott sístök teikur er lalskennu
heilur hugsum, eit, eit af þessu sígu.
Til þessu, meyn af kálfi at öðru
lalskennu. Þessu er sígu. Þessu ruddi
sí regla er sígu, sem autt, var
margfall, þaukamunum, at hvort

einu aðalhljati málsins var
 gefið sjúklegt merki, og þeim sem
 skipaði mítás i stórra heildis þáum
 eta mörqum og eplis i ginsum,
 reglum, eplis þri sem vit átti,
 ef þess að þau gátu láknað þau
 hljót og löina, sem af þess i lals-
 málinu. Láknar hugmyndirnar
 þetta var sláðframpfær, sem síðar
 fékk þá unilvögu vit bál, er un-
 gildir, að allar menn lafjótis
 heimansins brúka hia samu merki
 slafi. Til að láknar lalsmál sitt;
 þá þekktum ver allis nýj og vel.
 Autaítar em amorskamar slafi
 (sværki) sem brúkatir eru i samna
 tilgangi, en hafa reyndar litla þýð-
 ingu fyrir oss. Herra langhelstu af
 þeim eru hinis arabisku Lölu
 af öllum sinum reikningum merkja
 má óhikað telja þá eitt alheimur
 ritmál, i stóðfratistögu til lítis

(Telegraf)

Þá eru sláðar ritsinnar nýj
 merkileg, vegna þess að si uppföt-
 van lýsis hugviti mannsandans i
 nýj hán sligi. Þessi af þess er
 þundin upp af Amerikunumanninum
 Samuel Morse, og er sláðar eitt ker,
 annað er deylar og strik, sem öfudlit
 gangtal i ritvélum dregur vitis henni
 þessir samu, sem blyham, soddur
 ritas merki þessi i þegar rafmagns
 strömmi er hleypt að þá gæfvel þar-
 lagum stöðum. - Það lítur þannig út:

--- f --- j --- a --- l --- l ---
 --- f --- a --- s --- i --- (þ. Gallfari)

En eigi skal þarit þolvara iiti þetta
 síð, að þessu sinni, þri bati báma
 linn og ríng, og svo er þetta málfræm
 eitt hennar vithomandi, þri þat
 nálgast i samræmi eitt ker, meir að vera
 alheimsrítuál en hvar annað linn. —
 Hú skulum ver að sitastu láka til
 að hugna þat sem er hins og nokk hvar.

þegar margunverði var lokað, settu
jónsónir Daniels upp dultuð í steta og
ók Hannes með hana til skólans.

Þarna leggur reykingur upp úr reykhúsi
um í skólahúsinu og bjóst við að drang-
innis væru komnir" sagði bændi.

Stormurinn hafði ríft snjóinn
saman í skafla, svo að seinfarit var,
klukkan var meir en 9 þegar þau
komust að skólanum. "Ég skal segja

yður klukkan tvö" sagði bændi og
mæri eykjum sínum heim leitir.

David Hofmann var einn fyrr af drang-
um þegar kemslukonan kom. Hann tók með
að kvettju hennar ^{gátt} hornanga, og glóða
kappsamlega eldinn í ofninum. Jón-
sónir Daniels fór að spyrja hann hvernig
og sagði hann að regninn þar ^{með} væri
vori norðri þar og bjóst við að ekki
þomanna mundi hella á að bjóla
í gegnum skaffana. — Þá er þá lík-
legt að við förum heim aftur" sagði

Kemslukonan og leit úr um gluggan
til þess að átgaða hve langt heim á leit
bændinn væri kominn. "Ég bjóst við að þú
langi ekki til að vera hie David. — Þá leig
vera" svarati hann. "Hlauptu út og vitu
hvort þú getur ekki kallað í Hannes, ^{samt}
smítt hann um við og látið hann koma
hingað aftur. — David blindi stund-
korn úti gluggann, síðan sagði hann.
"Hei hann er kominn of langt burtu."

"Dranginn langar til að vera hie" hugsaði
Kemslukonan. "Hver sat á eg að hafa,
þá vestur þrautir þyngrir að sitja hie
samt fleytla þinn tíma við þerman ein-
fellding. — Þá bati heldur ekki á
skák fyrr heim, að hie hafði skilið af hie
heima bók sem hie átti að hafa
með sér í skólanum. — Um annað var þú
að gjöra fyrr hana en að regna á hie
einhverja á David um dranginn. —

Hann tók biblíuna þar í skólinum sínum
nær ofninum, og fór að lesa margum

beninnu, eins og vandi var til, og sita
lök him til kemslu skafanna.
Hinn vissi varla hverning skóla sinna
leit. Hann var ómögulegt að komna
að samni um, hvort drengurinn
skildi það sem um händ var hafa
eða ekki. Hann hafði orð sitt
uppi það sem í bókunni stóð, og
svo var heldur ekki hægt að taka
iðlis hannum eitthvað fram yfir
það, en hann hafði mætti stötu
í kemslukennu, og þar var hann
því bægra fyrir að augu hans voru
leg, og að hann myndi hafa inngangi
af kemslunni. Henni fannst
sinnum líta seint, og hún varð alls
hugar þegar þegar Hannes kom að
sækja hana. Þy hafi eytt þessum
degi til ónýlis, sagti hún. Leiti
þetta ekki svarati bairðum. Það
gætu satsi úr hannum David.
Til þeirra á hann kyn að sækja, en
sagði, er að húsbandi hans þar okkum.

lega með hann, þó að er ekki víst að
þeir hafi eytt deginum alveg ónýlis.
Hokkum dögum síðar varlati
David: sáti sitt kemslukennu eftir
hverju það satti, og fætti þá að hann
hefði srokkið buslu frá húsbandum
sinnum. — Margt erfita slund listi
göngu Danieli í skólalessum, og
enginn dagur fannst henni þó eins
leitirlegur þar, eins og dagurinn seyn
hinn var hjá heimsku drengjum.
Þinnar hæfðu listi. — Göngu Danieli
helli áfram kemslu, en um var
skólastofa hennar unatslegt, heimi og
nemendurinn kölluðu hana mömmu.
Endurnimningin um afina í skólahúsinu
afskettla var þinnar hæfðu úr hinga
hennar, þó eigi með öllu. Hún sá opit í
blöðunum nafni eitthvað, sem hana sarkati við
það var nafni Davíðs Holmanns, hins unga
og alvörugfara prests. Hafði hún nokkurn
tíma þekkt Davíð Holmann? Hverveg
vætti nafni hans hjá henni endurnimningu.

um leitinadaga sem him vildi hafa
gleyrna. Hvaða bænd lengdu ~~unga~~
unga prestinn út leitin og sveitina
hemmas þann, því gæf þing ekki komu
þyris sig. Hinn kunnasti, ekki við hár,
manninn sem heilsati þeim. Þegar hin
kom inn í stofuna, þá var þar kominn
David Holmas, gamli leri sveininn
hemmas, og hann var kominn til þess
að finna hana.

Þyris tók á um síðan las og um
gíftingu ytar sagti hann, og ásetti
mís þá að heimsetja ytar, en og hefi
dregið það til þess, að geta sagt ytar þess
meira í fötunum. Þess fölsuðun er þess
Kellon, stundaginn þarinn, þegar og var
einn leri sveininn ytar.

Þyris var einfaldur en þó eigi svo, að
eg séi ekki að ytar langati burt. Þess
en þó skolasofan var ekki skammt,
þá var þó um leitlegra heima hjóla
og það varu gletisluðir minar þegar
eg fíkk að vera í skólunum.

Gjástán áð eru litinn síðan him þá-
kunnandi sveinn, skildi við ytar.

Bróth og esfið hefi breittan verit
sem og hefi ortit að klifa upp, og ytar á og þá
þakka, að eg komst upp hana. Þann og esfið
kennist mér einum sa og þyris hvílikur og
var, og þann hvílikur minur var á okkur Lúlu
og skammast, min þyris hve gjótar hendur
minar voru, það vaknati hjá mér löngun
til að vera heima og þakka til þessa, og til
að geta láta eins og þess fölsuðun, þess Kellon.
Þyris annika slíta drengi sem og var.

Það er högtasleitur að vera óþægur,
óhæim og þakunnandi en þann þess og þess
og lafsar. Þess skipta sér mikil af minnum lík-
um, og ofi og litum gjöra jafnvel ekki állingja
þessa það. Hjá slíkum börnum gefst þess
urumum kastur á að komu óseggjandi
míklun götu til leitar. Þess vita að vita
ekki í hvat jart sat komit þess etc hvat,
það munu, na þess. Þyris þess og þess
að sa satinn og þess jartina undir upp-
skeruna, og síðan athöfu þess upp laum sinn, þess

með sér. Það er eigi til veglegra starfa
 að verkja sofandi sálaskrapla, og kveikja
 huga á himni góða, hjá hugumarláusum
 unglingum. — Og leyfi mér því að
 segja við kemurama: „Sérir þakinnátis á
 unglingana, þótt, á þunga litlis sérs. Hæf
 þau og verkið hjá þeim vörðingum þess gífurlegra“

Þótti eg að sjá um skóla og menningu
 skyldi eg senda Karla og konur síti af heim
 heim síns; eg myndi selja þau þar sem
 þorverði og þjánnati menningarinnar.

Það er margt barnið þess verk að
 þú séi rétt, hjálfrasthönd, margu söðafingri
 um og þakinnandi dregurinn, margt
 alþogabarnið sem nýlur þessur frátelu
 einn er þú og ytar líkas veita. Hér
 verasíngurinn hann Davíð hanninn
 til þess að þakka ytur þess kemmaldu þess
 þakinn þess Helton.

„Ef klökkri söddu sagði þú
 Helton: „Og eg kallaði þessum degi til áhrifa
 varit.“ — „Og bjóst við að þú myndir
 alla að svo hefti verit, og þú hefti mig“

lengi langat til að samna ytur hið
 gagnstata. Þú sagstur að þú heftist
 þakast gullinn í sjónum. —
 „Og hefti þundit þú aftur eftir mig
 á“ sagti þú Helton.

Karlinn í Klökkinni

Island og Ameríkufóðir

þótt mig skorti bati menningu
 og mikilfleit, til að rita um þetta
 efni, svo sem verit, er, þá vil eg þakka
 láta lesendur þessara hegra hvers
 skodunar og er, og hvernig og líta þetta
 mál. — Ameríku þessir hitan
 af landi, þaga um um mörk á verit
 nýja lítar, og þar af leitandi á til
 mikinn þakka í að kveikja mörkun
 þann þakinn, sem annars heftu
 náð þann að ganga. Mörk nýl-
 söm verit, heftu annars veritinn.

landi z ljót til gagns z sama ef
allis þeir þeirringar, z allur sá dýrmæt
krafur, sem af minni kora fátaka Ísland
hefir gengit til Ameríkuferta, heftu ver
nólaris til einhverra hinna manganþess
í landinu sjálfu.

Ameríkufertis slafa af minni
líti mest þar, þeir hafa af minni
leysi z spilltum þjótvaranda. Það
er þekkingarleysið sem allis þeir
af fólki hugunar laust, laust leitast
af þar löllum ódrenglundatra „agenti“
sem reka þá óheimarlegu z and-
styggi leguðu ávinnum af gjarna land
sina til þess að yfirséja gæstur gæstu
sina z ganga á vald iðlendra af
oprekklar stjarna. Þess megi
sem þessir „agentar“ eru samant
ekki þess verður að sliga þá til sinnum
á íslenska stöð; þeir hvar sem þeir
bera þá, sinn að gæstu verri Lianþess
af hvarri óafmáanlegu svindilþess.

Þetta, Íslandi til, afurlegar
raunar, z minningar um spili-
ngu barna sinna.

Þá þið gjafir þess nýja háa
vörus um gletilegt líf z glasi-
lega þann til þess til Ameríku
er harnit. En hvar þess vörus
sálust eins vel z skildi er ekki
alíð seft; í blátt. — Það er
auðvitat að kaupit er hálft í Amer-
íku, enda er allt það sem þess-
innar heimla afardýrt. Ungu full-
num þyktis þess gróft z lánalegt
af vera í fjösi á íslenskum sveitar-
bæ; en þess til Ameríku kemur
þyktis þess ekki margt að þess
hista hgr, hesta, z svín sem er hit
öprifalegasta dýr sem á gæstum
hvarist, enda er þess vit brugtib, en
þess þangat er harnit þyktis þess
vel þess. finl.

Þess Ameríkufaras vilja þess
skýra z réttfala þess hugbúna eins þá er

28.
vitkostit varaf þetta: "Eg held að
það mundi ekki mikil um þótt og þá
ekki fættar mikil fólkinu fyrr
það." En hvernig færi ef allir segtu
á þessa leið? Hvernig færi ef allir höfðu
á höfti þinnu látnu að mæla um sitt
ákvæða skyldustarf og hvers af þessu yfir
gáfu heildina með þesskannar ummalum
þú ystis vilanlega ekki lengi að vestri
sköllottus. — Það má með sam-
segja á þjóðarandinum er í þessu um-
talata efni mjög spilltust orðin þá þá
sem ástus, og fótuslandsbáttin orðin svo
köld og dauð er öllum atum, og þjá mikið
af þessu fólki að þú þykist ekki meira
fyrir með flutninginu heldur en að þú
varir að hafa sakknað þess.

Hvar skyldi maður til dæmis geta
fundit átra eins fótuslandsast nú
lögum eins og þá er lýst í síðri Gæmdu
á Hlíðaranda fardum, þar sem hann
vildi heldur hringa fyrir bláðgum
bandi háluss fulls þjandmanns á umm-

29.
heldur en að dvelja þjassu fótus-
gjörtu sinni, eina þjóð velur? Eg segi
það óhikað að þótt leitað væri um
gjörvalt Ísland mundi hvarski
finnast einn einasti maður eða kona
með svo hugpróntu hjarta, og heita ást
til landsins í þjóðli síi fólgu, og í
vestkinu sínu.

"Hast! Gæti og farseldrumum es
fótuslandi þat þetta sem þú
átt til í lígu þinni."
Þetta hálita spakmali, vildi og af öll
um hug ástka að varilega á hjarta alls
Íslendinga hins og seithvers, karls og kólans.
Þá mundi þú verða þessi en
ni en sem svikjast undan mestgum
islenzka farsans, og ystu í atvinnu
fyllsta skilningi fótuslandsríkaras.
Eg vildi sannarlega heldur láta eftir
komendur minna geta saktit bláðgu
spas min um langa leið eyndas og
ástisgætas allh að hinu einasti áfangi alls

heldur

en taka þann kost annan að
flygja fátus-mótur- og fátus-landi
mið, og varpa meir þannig sein til-
þinnir garlausu mannlíkani en
hvort íli heim, og það þó til stundis
vari, þessa sálustatar allra himna
alveiku gjörkyklu þjatasmetluna

og alla að tilfátka 2 þrotur.
Séjum svo að þeir sein bátið mit
aldremanu. Þia bátið lítt þinn
sinum. Eiga 6 börn: önnur þó
og ástatur allar mjög líkar. - Ann
þeirra þrotur þinn og flytus mit
allt, allt til Ameríku. En þá
heldur áfram sinn byggjasta stöf
þess það fyrir mark og mit að rað
kálfrum sína að öllu leyti sein þá
Hann innvæli bárum seinum
ist á burti, fátuslandinu, og öllu götu
og segur yfir höfuð að ala þann þann
upp að þann seinna meir geti ortið
nýtis með linnu hins islenzka þj

þilagð. - Hann bátið jafn inna sinn
sein hann byr á eftir þvi sein efni
hans þrotast, leyfer. - Þvi kemur
að þvi að þessi mein bátið
liggja á barasenginni. Hinn
situr neftu di líkus yfir litra afi
sína með þessri gletisiku rubit-
und að kafa alla sína daga meyll
þrasta sína til að vinna allar-
landinu gagn og sönnu, jafnþannig
þvi sein hann hefir alit vel og
kristilega yfir 6 börn, sein meir
fylgja öll himn göta dæmi fátus sína.

Hinn þrotisinn líkus og yfir hit
litra, eftir vill einnig yfir fleiri eða þess
þrot kvistki, en sein þó sein minn i þessi
þrotast land, en hinn oláta skuldborð
þess eigis fátusland sein hann s landi
jafnþósketli og hinn var fyrst eftir
ungdæmsi hans, og það sein verur
er engar líkus til að börn hans
þargi nokkurn tíma skuldborð fátus-
ins. Að minni byggju hlýtur hann

þá at þinna til þess hve mikil
 áhyggð kvífi á þeim þesseldrum
 þess með barn sin til Ameríku, ef
 vill nautu nema til at fylgja
 þesseldrum, sem nota þannig
 ógjálfs liti þess. Til þess es sket
 getur at þau gjaldi alla afi sita
 Mikil z margt matli um þess
 segja ef líni z kringumotatu leyft
 til di z óska þess at sem flest
 af ykkur kellingum lesendur taki
 þess. Til athugasemja, efri mál þess
 þat samant þess velt. Óska z ykkur
 svo öllum gletilegra jóla z nýárs.

Ísland

Byjar halda bjarta blíta
 barnaláni þess li þagga
 þau mæg þig svíttja, mæg þig mál
 miklast af því spund og boagna
 Helgra guta diarpan hljómar
 heyrir, duma á landi z djúpi
 vestur es vetur hljómar
 vafin unads geisla hljópi.

Guturinn S. Þ. Björnisdóttir

Vesturheimserdi

1. Atgjört min vit ishaf svalt
 es þis fátill til varna
 löngum seltis landit kalt
 lasti sinna barna.
2. Hér at lifa þykis þraut
 þjóttir hláttir gáfum
 þessir vilja sögja þraut
 samum landinu öllum.
3. Hér á þessum þessum list
 þjótasfrum þar vera,
 kenna dít at drýgja list
 dapurt hjarta vera.
4. Þessir þá á veggjum þess
 vestur yfir marinn
 þangað fjöldi áttur es
 íslendinga þessum.
5. Hvað sem sætt es með gnut
 mannfletningum vestur
 a mál signist undirrot
 um sí galli mál.

Skemmtur

[Grah.]

Þóttum þess að eg lofati þjá-
fara framhaldi á góðum tíðum
þessari fjölsögu, þá vest og un-
að bjarga lit á að efna það þó i-
smáum stíli vestri. - Síð er þá
þýja á því að fara nokkrum
ortum um um gljúfum, þá
mikit nagi um þar segja, hlýð og
samh, líma og ríms vegna að vest-
stúlkastur.

Gljúfur eru þar skemmtanum
sem einna mest voru litkatar
farna. Þar voru oft aðalstemma
hinna kungu manna á opnum
þjófumum samkvæmum
svo sem á Alþingi og vitar. Þar
leitir var það lit og haldnar voru
þjófumum samkvæmum til
einnis til þess að eða þess þjó-

þjótt þessa fundi söttu menn
af öllum stöðum, eldri og yngri
og það oft langt út. Enda þótti það
hin besta skemmtun að sjá unga
krústa, og í lúvauna meins gljúfa
af kappi með kreyti og hart þeng, og
smámennum. - Ungu stúlkum
sattu og hart þeng, með undan og at-
laun, og þá er hall var, gafu þar
þagra blámsveigi þeim er frammi
stómtu. Þá málameinum
þá oft ásjáandi þótti þetta gát
skemmtun og ummál með ángi
þessa líma, þá er þeir sjálfir loka
þátt í gljúfum.

En mi er ölfur áttu. Húsa
gljúfumar í að flestum svitum
laundis lagtar nitur, og varh nokkuð
sá er með krum á gljúfa, og er
það illa farit. Þeir þurfa að
endurséa þessa í þótt, sem þá-
framt þar at hin er fjögur, og af
þeim sem við hafa í höf kreytis

þá er hún einnig fjöðlegasta
skemmtunin sem er eiginleg
á. Eða mundu ekki margis af hún
um yngfrúnum með afspingu
göla leikis þessa íproth, svo vel
ákarfendumum þátti hún besta
skemmtun að vera viðsladdis
glímufundina.

Kapshlaup er ein af hún
um elstu skemmtunum er
menn þekkja. Þorir Grítkis
þeir fyrsti, er nokkur stundur
þá íproth að mun, og frá þeim
fluttist hún eins og margar að
fagra listir til datturlanda og
jarmöld varu kapshlaup tal
vest, idkur hús á landi, enda var
þá alitit mjög nauðgulegt, ef veru
frás á feli, þar er jafninnu þar
af ferast, fólgaugandi eins og
var lítill, en vönnun gefur list
ina í þessu sein átru. Með þeim
lita drengi og unglinga ofa Kapsh-

hlaup, þá aftur og styrktur,
fól vótvarnis, og vottu menn þess
er þeir ellust, miðlu þarari til
af þreyta langa gængu. Kapsh-
hlaupin munu þafa allt góðan
þátti í atanka Kapsh meðnad.
Skíta- og skautafertis vestur
er þess og varis við á miðöldum
um, hjá datturlanda fjöðum,
og þá eru einn helsta samgöngu
ferit á landi yfir vetrar tímanum
enda voru þá uppi margir smillingar
í þessu íproth, einnig þó skíta-
menn, enda munu skítan vera
eldri en skautarnir. - Hú á tíu-
um eru slíkar íproth aðalega í skíta-
tilskemmtana, þar er áttunnur heppi-
legri samgöngufari eru að ryðja
sér til rúms. Þó kemur þar ekki
allsgjaldan þess, að til skíta vestur
af grípa þegar ekki er hægt, að komu
þess sinni áfram á annan hátt
þess þannu dykt.

Eg hlýð þér at mala með skítu-
 skautapöðum beti sökum þess
 hversu ómiskandi samgönguþeri þor-
 eru i mörgunum sveitum lands
 varð, og einnig sökum þess hversu
 ómetlanf-mikla skemmtum slíkt
 veitir, jafnframt yngri sem eldri, jafnframt
 þónum sem hötlum, jafnframt
 um sem fátækum, þeir eru
 er svo fátækur at ekki geti hann
 eignast jafn ódýra hluti eins
 og skautar og skíti eru, enda
 minn enginn sjá eftir þeim
 þeimigum sem lagðir eru i
 fyrir slíka hluti, eta þeim tíu
 er hann eyðir tíð iðkunar á þeim
 i þrótt, þeir þá þar hann á þeim
 upptörf i ríkulegum mati, með
 skemmtunum er hún veitir
 Eg geti naðrast hugsað mér
 betri skemmtum en þá er líta
 áfram eftir glæru sveilli á gáðum

skautum, eta bruna vitur bratta
 fjalls blíðar, og sjá nýjðum þygl-
 ar, upp undan fötum sér
 Með þeim og þá geta tekið undir
 með skálðum og sagði. Með þeim
 og vera þjáls og þóir.
 Þá eru dansleikmenn.
 En þessa skemmtum hefir ein
 á seinni tínum talmeð, verit
 ritat og rætt, beti með gæði, þeir
 skotum manna á dansinum hafa
 verit, eru, og verða lík. Þyglar og nýjðar
 skiptar. Lunnir halda mikit á
 móti honum. Segja hann þyglar
 þeim og engu sama skemmtum vilda
 sé óholl hreyfing þyglis líkamans
 og geti hafið gúðar mitur heppil
 aflitningar. - En eg er á annari
 skotum um þetta mál. Þy hlýð og
 eignir reyntu at halda með dansinum
 sé hann i hófi, og rétt líf brúkatu.
 Dansinn má at mestu leyti heita at

kyrri til 18. og 19. öldunnis, þá á
 þessum öldum hefir hann náð
 mestri fullkomnun og iðbrennslu
 og þótt hann væri nokkurn þess
 áttur, þá var hann þá svo áfallinn
 að márgu leyti að hann gah nauð
 ast, lalid, iðrótt. Þá var hann og
 mest iðkatur hjá konungakistunum
 og öðru heldra fólki. Þú er hann
 ártin iðbrenndur um allan tíma
 mennta heing og af íslum sem
 hann iðka tefin góð skemmtun, enda hefir
 þarðinnar þeir á dansinum er mest
 hefir að kvettit, verit sprottur þá þess
 mánum er aldrei hafa kemmat
 dansa, og geta þeir ekki dant af þessum

Dansinn hefir að nún, áliði
 kosti, þeir auk þess sem hann veitir
 skemmtun iðkulegum máli þá er
 hann holl kreyffing. Hér standa
 allis jafnvel að þeir að nýja skemmtun
 unarinnar. Hér geta stilkunnar
 notit jafnvel vit karfenninn

sem svo oft vill verða mis breytt
 á. Að minnsta kosti hafa þar til
 þessa tíma státt um ver að vígi
 en karfenninn mest að veita sín skemmtun
 annis. Og er þeir eini að allis
 mestu mannlífsfræðingar hafa
 haldit umhit mest samvinnu
 karfa og kvenna, vit afvarleg og lörp
 svo sem stjarnmál og menntamál.
 Hvi skyldi þá ekki og vera holl
 samvinnu ley hlutlaka ungna karfa
 og kvenna ið skemmtunum.

Þy álið að slíkt geti ártit til
 þess að gjöra unga fólkið frjálts
 legra og upplíts djarfara, einarðar
 ið allri framgængu, á opnibrennum
 mannfundum og ferara um
 að hanna hugjöldum sínum
 á þessum fari.

Hördur

Gilt og þetta

Medaldagsoverk karla (Bíalög)

1. At slá vöð sem er 30 fatna i hver, harri 9000 fatna (Eynsvæðus)
2. At hlata 5 fatna langan garð sem er 5 ft at meðan 3 ft at ofan og 5 ft a kað.
3. At hrista 20 kje i fjöri at öllu leyti og skammt.
4. At hrista looffjar, og moka á at veltinum fyrir.

Medaldagsoverk konnna (Bíalög)

1. At saka á eptis 2 meðafnámumumum.
2. At breiða dagslattu með Tati (vinnu á).
3. At saka á eptis 1 atkvæðumumumum og nýjöld.

60 ásanfi eða 12 kje.

4. At saka á eptis 3 mánnum i Tadu slattu.
  5. At Tala 4 mæktur ullar i söluverk.
  6. At verka mat at öllu undan 30 kje gilda.
- Þetta er mi is Bíalögum þittas og skilktas; laun mi um hvast reit er.

DUMSPIL

þat er mæll at vísindafélag eitt i kaupmannahöfu heidi hverjum.

þeim manni hámm meðlaunum, er geti dregit einuð þá sem heit er signi i þremur dráttum þar þess at þetta þennann nema 3 var appd og mi aldri draga ofan áttusdregit stíkt.

Ráðning gátumanna i vitasta blati.

1. Hinnakletur, Agnarbakki, Krasla, Lagasfljóh, Akar fjárdur. — H E T L A. (Rith rith þia 6 mánnum)
2. $IX = IV + V$. Skinna 1 sunist at veldu $IV + IV$.
3. Þri atit er mæll á milli (8 kafa rathil)
4. $XX - 22 = \frac{X}{8} \frac{X}{8}$. (atvinnu 4 kafa rathil)

Í. L. v.	átt. þrotle	i. . . . . þrotle	8 ft. kibe	5 ft. kibe	3 ft. kibe	Atv.
— 3 —	— 8 —	— 3 —	— 3 —	5	0	2 kafa rathil
— 5 —	— 3 —	— 8 —	— 3 —	2	3	reith, 3
— 3 —	— 8 —	— 3 —	— 6 —	2	0	1 mætt þri
— 5 —	— 3 —	— 5 —	— 1 —	0	2	at hella
— 8 —	— 3 —	— 3 —	— 1 —	11	3	8 sinnum
— 3 —	— 8 —	— 8 —	— 11 —	11	0	

6. Þeskyningurum er 5 kje. seil, og skipti: 5 silfkrönum! (1 kje. rathil)

Gættur

1. Þinnit, skaga á Ameríku. 2. Borg i Rummenia.
  3. Land á Harþusafrika. 4. Flötuváttur i Europan.
  5. Borg i Skanörum. —
- Leu fyrrleu s Tafi þess vara nafna allra setlis sam mi i bárum rath, og svo öfustleu s Tofessur i öfugri rath. Þram á vit aples, at þrennile neþnum.

- þá kemur úr nafni á gæti er þú mótast
 gæti nýlega
 2. Brekanasnið. ^{stafar} Þú þella mannsnafni á
 3. Hörning á at leggja 2 eldspitlus mita lif
 þess at mynd þessa síni bejar nafni.
 4. Hörning á at leggja svo 10 (tíu) eldspitlus
 mita at þar síni nafni á vefur.

Skritlar

Heftasney stóð frammi fyrir daim
 ann, og ákætti ungum manna af
 lagri stéllum, er hefti gjær sig seka
 í þessari okurleysi, í öfurnum samkomu
 at horfa á sig muna en gætu háfi gæddi.
 Daimarinn mælti: Í garðandi y munt
 ingja til lifláts, og var hann þar
 mest goldit líku líku. — Sönnu reglu
 ræt legg og gætt at fylgja. Hinn hljaddi,
 afleitningur var síu at viku sítar gaf
 þessi sami daimari þau samdu
þargara leg, hjóna band

Hann: Hvað myndast þess gjarna af og hys
 gætt.

Hinn: Eg munda þegar halla á hana mót
 muna. En — (þetta nokkur þing) hinn er síu eld.